

Museumnieuws

KEES MOELIKER

Donateurfolder

Hij is er. Het bestuur van de Vereniging Natuurmuseum Rotterdam heeft een folder doen verschijnen waarmee donateurs geworven worden. Een exemplaar treft u aan in deze Straatgras. Mocht u als Straatgraslezer nog geen donateur van de vereniging zijn, dan is het nu heel eenvoudig om 'vriend van het Natuurmuseum Rotterdam' te worden. Doorgeven van de folder aan geïnteresseerden in uw omgeving is natuurlijk ook mogelijk. Meerdere exemplaren zijn beschikbaar aan de balie van het museum.

Nieuwe spin voor West-Nederland

Zaterdag 23 december, een dag waarop men karretjes vol met boodschappen laadt om zich voor te bereiden op twee à drie feestdagen uitbundig consumeren, waren er toch nog een paar museumbezoekers die zelfs de natuurlijke historie hoog hebben zitten. De familie Dorst uit Rotterdam-Heijplaat meldde zich bij de balie met een jampotje met van die oblique gaten in de blikken deksel. Over de bodem kroop traag een gifgroene spin, iets kleiner dan een kwartje. 'Maandag gevangen op de muur in het toilet, op een witte tegel, hij mist wel een poot; we hebben hem nog gevoerd met vliegen die we uit spinnenwebben

in de kelder hebben gehaald'. Kijk dat zet zoden aan de dijk. Ik (leek op spinnengebied, maar liefhebber van plaatjesboeken) kon me de omslagillustratie van een van de drie delen van

Het ronde vlakje met de spin is de bodem van het busje en heeft een doorsnede van 21 mm. [foto's: Jaap van Leeuwen]

'Spiders of Great Britain and Ireland' (Roberts 1985), ooit voor een prikkie weggehaald bij de Slegte, helder voor de geest halen, en troonde de hele familie mee naar de bibliotheek waar ik omzichtig naar de juiste plaat zocht. Mijn determinatie, *Micrommata virescens*, werd met een luid 'jaaaa' uit twee meisjeskelen bevestigd. Ook meneer en mevrouw Dorst knikten instemmend. De groene spin werd geschonken, kreeg ter plaatse van mij aanwinstnummer 00-219, de laatste van het jaar (of het millennium, zoals u elders in deze Straatgras kunt lezen) en staat inmiddels op sap in het spinnenschap in de kelder. Geboeid door dit gifgroene schepsel verdiepte ik mij in de voorhanden zijnde spinnenliteratuur en kwam er snel achter dat we iets bijzonders onder handen hadden. Van Katwijk (1976) in zijn alleraardigste boekje 'Spinnen van Nederland' schrijft '... deze soort is nog zeldzaam ook met veel geluk kan men ze vinden in lichte bebossingen van eikenhakhout In Tirion Spinnengids (1997) geeft de vertaler/bewerker (van de oorspronkelijke Engelse editie geschreven door Roberts) Aart Noordam *Micrommata virescens* de Nederlandse naam 'groene jachtspin' en meldt het volgende: 'Meest in kruidlaag op vochtige beschutte plekken nabij bos' en 'Verspreiding NL B GB; veruit het meest in ZO-B, zeldz. in N-B en diluviiaal NL, niet in W-NL; N t/m Z-Finl.' Kortom (geloof mij, ik bespaar u de vertaling), een groene jachtspin op een toilet in Rotterdam-Zuid is iets bijzonders. Zo bijzonder dat ik Arthur Decae, onze collectiebeheerder spinnen, de aanwinst direct per e-mail meldde en verzocht mijn determinatie te verifiëren. Arthur verliet daags na de kerst in weer en wind zijn knusse appartement op 10-hoog om poolshoogte te nemen Hij meldde mij (ook weer per e-mail): 'Je had het helemaal bij het rechte eind, de groene spin is onmiskenbaar *Micrommata virescens*. Het is een nog onvolwassen exemplaar. Dat klopt wetenschappelijk helemaal, want deze soort overwintert als halfwasbeesten die in juni volwassen worden. De spin van Heijplaat moest nog een of twee vervellingen, om zich als volwassen mannetje of vrouwtje (dat is nu niet te zien) te ontpoppen, maar dat wordt met dit exemplaar natuurlijk niets meer. Hoe het beest in een toilet op de Rotterdamse linker Maasoever, midden in het haven-

gebied terecht is gekomen is een puzzel, want het is een soort van grassige en moerassige open plekken in eikenbossen. Wat ik me kan voorstellen is dat het een dwaalgast of verstekeling is die is meegekomen met een partij kerstbomen. Misschien met de kerstboom van de familie Dorst, maar waar komt zo'n kerstboom dan weer vandaan?' Op mijn vraag 'heeft u een kerstboom thuis?' antwoordde mevrouw Dorst volmondig 'ja', en na de theorie van Arthur aangehoord te hebben, aarzelde ze niet om haar bloemist naar de herkomst van haar kerstboom te vragen. Die bleek uit Denemarken te komen, aardig in de buurt van de cryptische omschrijving 'N t/m Z Finl.' in Tirion Spinnengids, maar ook weer niet helemaal. Het raadsel van de Rotterdamse groene jachtspin zal wel nooit opgelost worden. Wel is deze bijzondere vondst met het - inmiddels wat verbleekte - bewijsexemplaar en dit stukje 'museumnieuws' goed gedocumenteerd. (KM)

KRUIP UIT JE HUID weer terug

Na een succesvolle tournee langs Kasteel Groeneveld en Museum Natura Docet is het sprookje van 16 januari t/m 6 mei 2001 - op veler verzoek - weer te zien en te beleven in het Natuurmuseum Rotterdam. Voor de reprise is de Parkzaal vrijgemaakt, zodat het kleurrijke sprookjeslandschap ruimer dan de vorige keer is opgesteld en nu beter toegankelijk is voor grote groepen en mindervaliden. Schoolklassen en andere groepen kunnen Kruip uit je Huid beleven van dinsdag t/m vrijdag om 09.30, 11.00, 12.30 en 14.00 uur. Op woensdagmiddag, in het weekend en in de schoolvakanties is het sprookje (voor kinderen vanaf 4 jaar) toegankelijk voor individuele bezoektjes en hun (groot)ouders.

[foto: Ewout Staartjes]

Tentoonstellingsagenda

t/m medio 2003
STADS NATUUR
ecologie van de gebouwde omgeving

t/m 6 mei 2001
KRUIP UIT JE HUID

26 mei t/m 2 december 2001
BOUDEWIJN BÜCH: EEN HEEL HUIS VOL
de collectie van een wereldreiziger

COLOFON

Straatgras is een kwartaaluitgave van het Natuurmuseum Rotterdam waarin opgenomen mededelingen van de Vereniging Natuurmuseum Rotterdam N.M.R.
ISSN: 0923-9286

Correspondentie: Postbus 23452
3001 KL Rotterdam
Adres: Natuurmuseum Rotterdam
Westzeedijk 345 (in het Museumpark)
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 - 436 42 22
fax: 010 - 436 43 99

e-mail: natuurmuseum@nmr.nl
homepage: www.nmr.nl
(Eind)redactie: Kees Moeliker
Ontwerp & opmaak:
Jaap van Leeuwen
Druk: Oranje van Loon, Den Haag
Oplage: 650 ex.

Tekst: Remko Andeweg, Arthur E. Decae, Kees Moeliker, en Jelle W.F. Reumer
Foto's: Ewout Staartjes, Remko Andeweg, Kees Moeliker en Jaap van Leeuwen

Illustraties: Arthur E. Decae en Jaap van Leeuwen